

**О.Ю. Єрмаков, М.М. Жибак,
С.А. Нестеренко**

ПЛАНУВАННЯ І КОНТРОЛЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

*О.Ю. Єрмаков
М.М. Жибак
С.А. Нестеренко*

Планування і контроль на підприємстві

**Навчальний посібник для студентів вищих закладів
освіти III-IV рівня акредитації**

Друге видання, доповнене і перероблене

**Київ
ЦП «Компринт»
2015**

УДК 334.02

ББК 65.9(4Укр)29-801я73

Є 72

Рецензенти:

Кропивко М. Ф., д. с. н., професор, академік НААН України
(ННЦ «Інститут аграрної економіки» НААНУ)

Гудзинський О. Д., д. с. н., професор (Національний університет біоресурсів і природокористування України).

*Рекомендовано Міністерством освіти і науки,
молоді та спорту України як навчальний посібник
для студентів вищих навчальних закладів
(Лист № 1/11 – 4350 від 26. 02. 2013 р.)*

Єрмаков О. Ю., Жибак М. М., Нестеренко С. А.

Є 72 **Планування і контроль на підприємстві: навчальний посібник.** –
друге вид., доповнене і перероблене. –К.: ЦП «Компринт», 2015. – 227 с.
ISBN 978-966-929-011-3

В навчальному посібнику наведено програмний матеріал дисципліни «Планування і контроль на підприємстві», завдання для самостійної роботи студентів, тестові завдання, термінологічний словник (гларсрій), список використаної та рекомендованої літератури.

Для студентів і викладачів вищих навчальних закладів економічного профілю, науковців і практиків, що займаються питаннями планування і контролю на підприємстві.

УДК 334.02

ББК 65.9(4Укр)29-801я73

ISBN 978-966-929-011-3

© Єрмаков О.Ю., Жибак М.М.,
Нестеренко С.А., 2015

Київ
«Компринт» ЦП
2015

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	6
РОЗДІЛ 1. СУТНІСТЬ ПЛАНУВАННЯ І ОСОБЛИВОСТІ ЙОГО ЗДІЙСНЕННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	8
1.1.Планування як наука. Предмет, об'єкти і методи дослідження.....	8
1.2.Процес планування і вибір рішень	11
1.3.Планування як функція управління підприємством.....	13
1.4. Принципи та методи планування.....	15
РОЗДІЛ 2. СИСТЕМА ПЛАНІВ ПІДПРИЄМСТВА.....	20
2.1. Функціонування системи планування на підприємстві.....	20
2.2. Стратегічне планування розвитку підприємства.....	29
РОЗДІЛ 3. МАРКЕТИНГОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ, ПЛАНУВАННЯ ЗБУТУ І КОНТРОЛЮ ПРОДУКЦІЇ.....	38
3.1. Маркетингові дослідження, їхній зміст, цілі та види.....	38
3.2. Аналіз прогнозування кон'юнктури ринків сільськогосподарської продукції.....	41
3.3. Аналіз потреб споживачів та аналіз конкурентів у процесі маркетингового дослідження.	43
3.4. Планування асортименту, якості каналів і строків реалізації продукції.....	46
РОЗДІЛ 4. ВИРОБНИЦТВО ПРОДУКЦІЇ.....	52
4.1. Виробнича програма підприємства, її зміст і оптимізація.....	52
4.2. Планування випуску продукції.....	57
РОЗДІЛ 5. ОПЕРАТИВНО-КАЛЕНДАРНЕ ПЛАНУВАННЯ І КОНТРОЛЬ.....	61
5.1. Суть, зміст і завдання оперативно-календарного планування. Ритмічність виробництва.....	61
5.2. Планово-облікові одиниці та системи оперативного планування.....	63
РОЗДІЛ 6. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИРОБНИЦТВА.....	67
6.1. Зміст, завдання та послідовність розроблення плану матеріально-	

технічного забезпечення виробництва.....	67
6.2. Планування потреби в матеріально-технічних ресурсах.....	68
6.3. Розрахунок запасів та регулювання їх розмірів. Баланси матеріальних ресурсів та порядок їх складання.....	72
РОЗДІЛ 7. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИРОБНИЧОЮ ПОТУЖНІСТЮ.....	83
7.1. Види виробничої потужності, чинники, що її визначають, і послідовність розрахунків.....	83
7.2. Методики розрахунку виробничої потужності.....	84
7.3. Визначення максимально можливого випуску продукції з наявної потужності.....	85
РОЗДІЛ 8. ПЕРСОНАЛ І ОПЛАТА ПРАЦІ.....	88
8.1. Зміст і порядок планування персоналу.....	88
8.2. Планування продуктивності праці.....	89
8.3. Планування чисельності персоналу.....	97
8.4. Планування оплати праці.....	103
РОЗДІЛ 9. ВИРОБНИЧА ІНФРАСТРУКТУРА.....	113
9.1. Особливості функціонування та планування підрозділів виробничої інфраструктури.....	113
9.2. Планування забезпечення підприємства технологічною оснасткою.....	114
9.3. Планування діяльності ремонтного виробництва.....	116
9.4. Планування енергозабезпечення підприємства.....	119
9.5. Планування транспортного обслуговування виробництва.....	123
РОЗДІЛ 10. ВИТРАТИ ВИРОБНИЦТВА.....	128
10.1. Мета, завдання та послідовність розробки плану собівартості продукції.....	128
10.2. Розрахунок витрат за техніко-економічними факторами та планування собівартості реалізованої продукції.....	129
10.3. Розрахунок калькуляційних статей прямих витрат.....	130
РОЗДІЛ 11. ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ І КОНТРОЛЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	133

11.1. Зміст і завдання фінансового плану.....	133
11.2. Планування потреби у фінансових ресурсах.....	137
11.3. Планування прибутковості підприємства.....	140
11.4. Планування фінансових показників.....	146
РОЗДІЛ 12. ПЛАНУВАННЯ І КОНТРОЛЬ ОНОВЛЕННЯ ПРОДУКЦІЇ.....	149
12.1. Формування планів оновлення продукції, їх склад і завдання.....	149
12.2. Оптимізаційні планові розрахунки нововведень продукції та планування витрат на підготовку і освоєння виробництва нової продукції.....	153
12.3.Об'ємно-календарне планування підготовки виробництва Нової продукції. Сітьові методи планування.....	158
РОЗДІЛ 13. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ТЕХНІЧНИЙ РОЗВИТОК.....	162
13.1 Технічний та організаційний розвиток підприємства.....	162
13.2.Оцінка технічного рівня розвитку підприємства.....	168
РОЗДІЛ 14. БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ.....	172
14.1. Сутність бізнес-планування та призначення бізнес-плану.....	172
14.2. Технологія розробки бізнес-плану.....	173
14.3. Зміст та структура бізнес-плану.....	177
РОЗДІЛ 15. ІНВЕСТИЦІЙНЕ ПРОЕКТУВАННЯ.....	187
15.1.Теоретичні основи інвестиційного проектування.....	187
15.2.Зміст інвестиційного проекту розвитку виробництва, його життєвий цикл та методика розробки.....	191
15.3.Методи оцінки ефективності інвестиційного проекту.....	192
15.4. Страхування ризиків при впровадженні інвестиційного проекту у виробництво.....	198
ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ	201
ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ СЛОВНИК (ГЛОСАРІЙ)	211
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ТА РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	226

Навчальне видання

Єрмаков Олександр Юхимович

Жибак Мирон Миколайович

Нестеренко Світлана Анатоліївна

Планування і контроль на підприємстві

**Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти III – IV
рівня акредитації**

Друге видання, доповнене і перероблене

Формат 60×90/16. Тираж 300 пр. Ум. друк. арк. 15,2. Зам. № 1615

**Видавець і виготовлювач ТОВ «ЦП «КОМПРИНТ»
03150, Київ, вул. Предславинська, 28**

**Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єкта видавничої справи ДК № 4131 від 04.08.2011 р.**